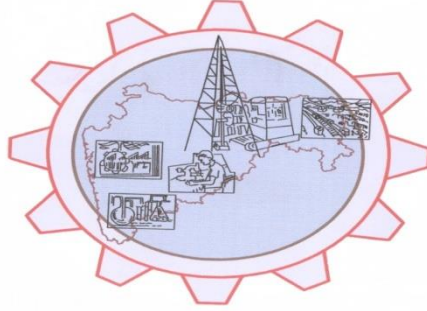

भूविज्ञान आणि खनिकर्म संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन, नागपूर

सुस्वागतम्

[Home](#)

[About Us](#)

[Regional Offices](#)

[Citizen Charter](#)

[Tenders](#)

१.

संकेतस्थळ

(अ)	वापरण्यातील सुलभता (User Friendly)	या कार्यालयाचे संकेतस्थळ कार्यरत असून अद्यायावत आहे आणि सर्व नागरीकांसाठी वापरण्याकरीता अतिशय सुलभ आहे . (www.mahadgm.gov.in)
(आ)	माहितीचे अद्ययावतीकरण (Updated Information)	माहिती अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ४ (ख) मधील तरतूदीच्या अंमल बजावणीच्या अनुषंगाने प्रत्येक ६ महिन्यांनी कार्यायातील आवश्यक व सार्वजनिक हित साध्य करणारी माहिती अद्यावत करण्यात येते.
(इ)	माहिती अधिकार अधिनियमांतर्गत माहितीचे स्वयंप्रकटीकरण (Proactive disclosure under RTI Act)	माहिती अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ४ (ख) मधील तरतूदीनुसार संचालनालयाचे आस्थापनेसंबंधीत व इतर लोकोपयोगी माहिती संचालनालयाचे संकेत स्थळावर प्रसिध्द करण्यात आलेली आहे.
(ई)	सुरक्षितता (Data / Cyber Security)	संचालनालयाचे संकेत स्थळ पूर्णतः सुरक्षित आहे, याबाबत वेळोवेळी संचालनालयाचे स्तरावरून आवश्यक कार्यवाही योजने येते.
(उ)	लोकसेवा हक्क अधिनियमांतर्गत सेवा अधिसूचित करून ऑनलाईन प्रसिध्द करणे.	नागरीकांचे सनदेमध्ये संचालनालयातील सेवा प्रसिध्द करण्यात आलेल्या आहेत.

२. केंद्र शासनाशी सुसंवाद

(अ)	राज्याच्या विकासाशी संबंधीत केंद्र शासनाकडे प्रलंबित प्रस्ताव व विधेयकांचा पाठपुरावा करुन पूर्तता करणे	राज्याच्या विकासाशी संबंधीत केंद्र शासनाकडे प्रलंबित प्रस्ताव व संचालनालयाद्वारे वेळोवेळी पाठपुरावा करणेत येतो.
(आ)	राज्यासाठी केंद्रीय योजनांचा दिलेला लक्षांक पूर्ण करणे	अशा योजना संचालनालयामध्ये कार्यान्वीत नाहीत.
(इ)	केंद्रीय योजनांसाठी केंद्राचा हिस्सा प्राप्त करुन घेणे तसेच राज्याचा निधी अर्थसंकल्पीत करुन वितरीत करुन घेणे.	वरीलप्रमाणे.
(ई)	केंद्र शासनाच्या विविध विभागाकडून प्राप्त झालेल्या पत्रावर वेळीच कार्यवाही करुन अनुपालन सादर करणे.	केंद्र शासनाच्या विविध विभागाकडून प्राप्त झालेल्या पत्रावर वेळीच कार्यवाही करुन अनुपालन सादर करण्यात येतो.

(अ)	अभिलेख निंदणीकरण व वर्गीकरण	सदर प्रकरणी प्रचलित नियम, कार्यपध्दतीप्रमाणे संचालनालयामध्ये निंदणीकरण, नष्टीकरण व निर्लेखनाची प्रक्रीया प्राधान्याने व निरंतरपणे राबविण्यात येत आहे.
(आ)	मुदतबाहय अभिलेखे नष्ट करणे	कार्यालयातील जुन्या व निरुपयोगी जडवस्तूंची विहित पध्दतीने विल्हेवाट लावण्यात आलेली असून आवश्यकतेनुसार पुढेही याबाबत कार्यवाही योजनेत येईल.
(इ)	जड वस्तु संग्रह नोंदवही अद्ययावतीकरण	संचालनालयामध्ये जड वस्तु संग्रह नोंदवही ठेवण्यात आली असून त्यामध्ये वेळोवेळी आवश्यक जड वस्तुंच्या नोंदी घेवून तीचे वेळोवेळी अद्ययावतीकरण करण्यात येते.
(ई)	जुन्या व निरुपयोगी जड वस्तूंची विल्हेवाट	संचालनालयातील जुन्या व निरुपयोगी जड वस्तूंची विल्हेवाट वेळोवेळी लावण्यात येत असून त्यानुसार प्राप्त रक्कम शासन जमा करण्यात येते
(उ)	जुन्या वाहनांचे निर्लेखन	<p>संचालनालयातील एकूण ६९ वाहनांचे निर्लेखन करण्यात आले असून त्यानुषंगाने निर्लेखनातून प्राप्त रक्कम शासन जमा करण्यात आलेली आहे.</p> <p>एकूण ८३ (निर्लेखित वाहनांचे ऐवजी) वाहनांचा वाहन आढावा मंजूरी करीता शासनास सादर करण्यात आलेला आहे.</p>

कार्यालयीन स्वच्छता

४. तक्रार निवारण		
(अ)	आपले सरकार पोर्टलवरील तक्रारीचे निराकरण (दि. १ एप्रिल २०२५ पर्यंत तक्रारी निरंक करणे) (टक्केवारीत %)	संचालनालयाद्वारे आपले सरकार पोर्टल चा वापर सद्यास्थितीमध्ये सुरु करण्यात आलेला नाही.
(आ)	पी.जी. पोर्टल वरील तक्रारीचे निराकरण (दि. १ एप्रिल २०२५ पर्यंत तक्रारी निरंक करणे) (टक्केवारीत %)	संचालनालयाद्वारे पी.जी. पोर्टल चा वापर सद्यास्थितीमध्ये सुरु करण्यात आलेला नाही.
(इ)	अभ्यागत भेटीचे नियोजन व प्रसिध्दी फलक	अभ्यागतांच्या भेटीसाठी (संचालक व महासंचालक) वेळ ठरविण्यात आलेली असून त्याबाबत फलक कार्यालयामध्ये दर्शनी भागात लावण्यात आलेले आहेत.
(ई)	लोकशाही दिना मधील तक्रारीचे निराकरण	संचालनालयाद्वारे वेगळ्याने लोकशाही दिन आयोजित करण्यात येत नसून मा.आयुक्त, नागपूर विभाग यांचे कार्यालयातील लोकशाही दिना मध्ये या संचालनालयाशी संबंधीत तक्रारी उद्भवल्यास त्यांचे निराकरण करण्यात येते.

५.

कार्यालयीन सोई सुविधा

(अ)	कायमस्वरुपी स्वच्छ पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था	कार्यालयांमधील कर्मचारी वर्ग तसेच येणारे अभ्यागत यांचेकरीता पिण्याच्या पाण्याची योग्य व कामयस्वरुपी व्यवस्था करण्यात आलेली आहे.
(आ)	कर्मचारी व अभ्यागत यांचेसाठी स्वच्छ प्रसाधन गृहाची सुविधा	कार्यालयांमधील कर्मचारी वर्ग तसेच येणारे अभ्यागत यांचेकरीता स्वच्छ प्रसाधन गृहाची व्यवस्था करण्यात आलेली आहेत.
(इ)	महिला कर्मचारी व अभ्यागत यांच्यासाठी स्वतंत्र स्वच्छ प्रसाधनगृहाची सुविधा	कार्यालयांमधील महिला कर्मचारी व अभ्यागत यांचेकरीता स्वच्छ प्रसाधन गृहाची व्यवस्था करण्यात आलेली आहेत.
(ई)	अभ्यागतांसाठी सुसज्ज प्रतिक्शालय व्यवस्था	अभ्यागतांसाठी सुसज्ज प्रतिक्शालयाची व्यवस्था करण्यात आलेली आहेत.
(उ)	कार्यालयामध्ये सुव्यवस्थित नामफलक, दिशादर्शक फलक लावणे व कार्यालयाचे सौदर्यीकरण	कार्यालयामध्ये सुव्यवस्थित नामफलक, दिशादर्शक फलक लावण्यात आले असून कार्यालयाचे सौदर्यीकरण करण्यात आलेले आहे .

अभ्यागतासाठी सुसज्ज प्रतिक्शालय व्यवस्था

६.

कामकाजातील सुधारणा

(अ)	कार्यालयीन अधिकारी / कर्मचारी यांचे ई-ऑफिस प्रणाली वापरण्याचे प्रमाण	संचालनालयात ई-ऑफिस प्रणालीचा सद्यास्थितीमध्ये वापर सुरु करण्यात आलेला नाही.
(आ)	ई-ऑफिस प्रणालीतील ४ किंवा त्यापेक्षा कमी स्तरावर मान्यता घेऊन प्रकरणांचा निपटारा करणे.	वरील प्रमाणे
(इ)	ई-ऑफिसद्वारे निकाली काढलेल्या नस्त्यांची टक्केवारी (%)	वरील प्रमाणे
(ई)	वृत्तपत्रातील शासन विरोधी प्रसिध्द होणाऱ्या बातम्यांबाबत स्पष्टीकरण / खुलासा वेळीच प्रसिध्द करणे.	संचालनालयाचे संबंधीत शासन विरोधी वृत्तपत्रातील प्रसिध्द होणाऱ्या बातम्यांबाबत आवश्यकते नुसार स्पष्टीकरण / खुलासा वेळीच प्रसिध्द करण्यात येतो. (निरंक)

कामकाजातील सुधारणा

७. अधिकारी / कर्मचारी प्रशिक्षण, सेवा विषयक, न्यायालयीन बाबी आणि कृत्रीम बुद्धीमत्ता तंत्रज्ञानाचा वापर (AI)

(अ)	नव्याने सेवेत प्रविष्ट अधिकारी / कर्मचारीयांना नव्याने सेवेत प्रविष्ट अधिकारी / कर्मचारीयांना वेळोवेळी प्रशिक्षित करणे.	त्यांचे कार्यक्षेत्रासी संबंधीत प्रशिक्षण देण्यात येते.
(आ)	सर्व अधिकारी / कर्मचारी यांचे गोपनीय अहवालया संचालनालयाचे स्तरावरील सर्व अधिकारी कर्मचाऱ्यांचे लिहिणे (३१ मार्च २०२४ पर्यंतची)	३१ मार्च २०२४ पर्यंतची गोपनीय अहवाल लिहिणे बाबत कार्यवाही पूर्ण झालेली आहे.
(इ)	सेवाजेष्ठता यादया प्रसिध्द करणे व पदोन्नत्यासंचालनालयाचे स्तरावरील गट-ब अराजपत्रित, गट-क व गट-ड या संवर्गातील सर्व कर्मचाऱ्यांच्या सेवा जेष्ठता यादया तयार करून प्रसिध्द करणेत आलेल्या आहेत व पदोन्नत्या करणेबाबत कार्यवाही सुरु आहे.	
(ई)	न्यायालयीन प्रकरणे, विभागीय चौकशी प्रकरणे यांचान्यायालयीन प्रकरणांमध्ये संचालनालयाचे स्तरावरील निपटारा करणे.	कार्यवाही पूर्ण करून पुढील कार्यवाहीकरीता प्रकरणे शासनास सादर करण्यात आलेली आहेत.
(उ)	कार्यालयातील कामकाज अचूक होण्यासाठी प्रत्यक्ष संचालनालयाचे स्तरावर कृत्रीम बुद्धीमत्ता तंत्रज्ञानाचा वापर कृत्रीम बुद्धीमत्ता तंत्रज्ञानाचा वापर (AI)सुरु करणे	(AI) तांत्रिक कामांमध्ये सुरु केलेला आहे.

८. आर्थिक व औद्योगिक गुंतवणुकीस प्रोत्साहन

(अ)	गुंतवणुकदार उद्योजकांना प्रोत्साहन देण्यासाठी पोषक वातावरण तयार करणे.	राज्यात उद्योगांना प्रोत्साहन देण्याकरीता संचालनालयाद्वारे खनिज आधारीत उद्योग स्थापीत होण्याच्या दृष्टीने जास्तीत जास्त खनिज खंडाचे लिलाव करण्यात येवून त्या आधारावर गुंतवणूकीकरीता प्रोत्साहन देण्यात येते. तसेच गुंतवणूकीकरीता वेळोवेळी संचालनालयात बैठकी आयोजित करून मार्गदर्शन केले जातात.
(आ)	व्यापारी/कामगार वर्गाच्या संघटनांशी चर्चा करून त्यांच्या अडचणी सोडविणे.	लागू नाही.
(इ)	गुंतवणुकदार उद्योजकांच्या अडचणीने निराकरण करणे.	होय, गुंतवणुकदार उद्योजकांच्या अडचणीने निराकरण वेळोवेळी करण्यात येते.
(ई)	गुंतवणुकदार उद्योजकांसाठी प्रक्रियेचे सुलभीकरण करणे.	खनिज लिलाव प्रक्रिया ही MSTC च्या पोर्टलवर घेण्यात येत असून याद्वारे उद्योजकांना लिलाव प्रक्रियेमध्ये भाग घेणे सुलभ झाले आहे.

९. नाविन्यपूर्ण उपक्रम १ - सुकर जीवनमान

(अ) नागरिक केंद्रित सेवांचे सुलभीकरण (किमान २ सेवा)

(पूर्वीची स्थिती व सुलभीकरणानंतर झालेले बदल यांची तुलना आवश्यक)

संचालनालयाद्वारे खाजगी उद्योजकांना खनिजाचा दर्जा तपासणीकरीता सेवा पुरविल्या जातात. संचालनालयाच्या प्रयोगशाळेत अद्यावत उपकरणे असल्याने खनिजाचे रासायनिक योग्यरित्या पृथःकरण करून धातुचे प्रमाण योग्यरित्या काढले जातात.

१०. नाविन्यपूर्ण उपक्रम २ - कार्यालयीन व्यवस्थापन सुधारणा

(अ) विभागामध्ये कार्यालयीन व्यवस्थापनात २ नाविन्यपूर्ण उपक्रम राबविणे.

नाविण्यपूर्ण उपक्रम खालील प्रमाणे

नाविन्यपूर्ण उपक्रम

- विभागामध्ये किमान २ नाविन्यपूर्ण उपक्रम राबविणे:-
  १. एकात्मिक लीज व्यवस्थापन प्णाली (ILMS) वरुन खाणपट्ट्यातून निर्गति होणारे खनिज, खनिजाची रॉयल्टी, डीएमएफ, एनमेट इत्यादीचा भरणा करुन वाहतूक पासेस ऑनलाईन निर्गमित करण्यात येतात. याद्वारे खनिजाची निर्गति व रॉयल्टी भरणा यामध्ये पारदर्शकता आणून अवैध खनिज वाहतूकिस आळा घालणे शक्य झाले आहे. या उपमाद्वारे रॉयल्टी महसूलामध्ये मागील तीन वर्षात २०० टक्के वाढ झाली. ILMS-२.० ही अद्यावत प्रणाली GIS, AI, Vehicle Tracking प्रणालीसह १५ एलि २०२५ पासुन सुरु.
  २. राज्याद्वारे मोठ्या प्रमाणावर मुख्य खनिजांचे अन्वेषण (Exploration) पूर्ण केल्यामुळे खनिजाच्या लिलाव मोहिम राबविल्याने उल्लेखनिय कामगिरी केल्याबद्दल केंद्रशासनाने देशात महाराष्ट्र राज्यास तृतीय क्रमांक देऊन कोणार्क, ओडिसा येथे सन्मानित केले आहे.

धन्यवाद